

Závěrečná zpráva projektu

Leden – prosinec 2022

1. Obsah a realizace programu „Ve dvou se to lépe táhne“:

V rámci dlouhodobého projektu provázeli **dospělí vyškolení dobrovolníci** (mentoři) ve věku 18-30 let sociálně znevýhodněné ohrožené děti a mládež ve věku 12 – 26 let. Klienty Lata, kteří se ocitli v obtížné životní situaci, kdy jim hrozilo riziko vyloučení z vrstevnických skupin. Naše cílová skupina se potýkala s problémy spojenými s vývojovým obdobím dospívání, často rovněž s nevhodným trávením volného času, nízkou schopností sociální adaptability a nízkým sebevědomím.

V pravidelné komunikaci s mentoringovými dvojicemi byli **odborní pracovníci**, kteří supervizně vedli dobrovolníky ve vztahu s klientem a v případě potřeby navazovali klienta v rámci poradenství na další odborné služby – terapie, doučování, podpora v obl. zaměstnávání.

S rodiči byla v kontaktu **poradkyně pro rodiče**, která jim poskytovala potřebné informace o službách a zejména psychickou podporu v období změn plynoucích z vládních opatření, která dopadala na rodiny nejvíce.

Změna, které projektem dosahujeme, spočívá v rozvoji psychosociálních dovedností, schopnosti navazovat a udržet si zdravé vztahy a v rozšíření obzorů klienta, což pomáhá v odklonění rizikové situace či ohrožení životní dráhy klienta. U rodičů posilujeme schopnost reflektovat cíle programu, spolupracovat na jejich dosažení a vnímat pozitivní změny u svých dětí. V druhotném dopadu mentoringový program posiluje rozvoj kompetencí také u mladých dobrovolníků. U obou program podporuje pocit sounáležitosti.

2. Způsob hodnocení úspěšnosti programu:

K vyhodnocování projektu dochází kontinuálně při pravidelných poradách, dále při cílených hodnotících rozhovorech se všemi zúčastněnými včetně sebehodnocení klientů i hodnocení pracovníků samotných a z analýzy zpráv dobrovolníků ze schůzek s klienty.

Kvantitativní ukazatele:

Stanovené kvantitativní ukazatele	Výstupy za rok 2022
<ul style="list-style-type: none"> Předpoklad 70 klientů	63 klientů (162,5h kontaktu s pracovníky a 1002,5h s 55 mentory)
<ul style="list-style-type: none"> Předpoklad 2-4 klienti s trvalým bydlištěm na území Prahy 3 v roce 2022	2 klienti (6,75h kontaktu s pracovníkem a 33h s mentorem)

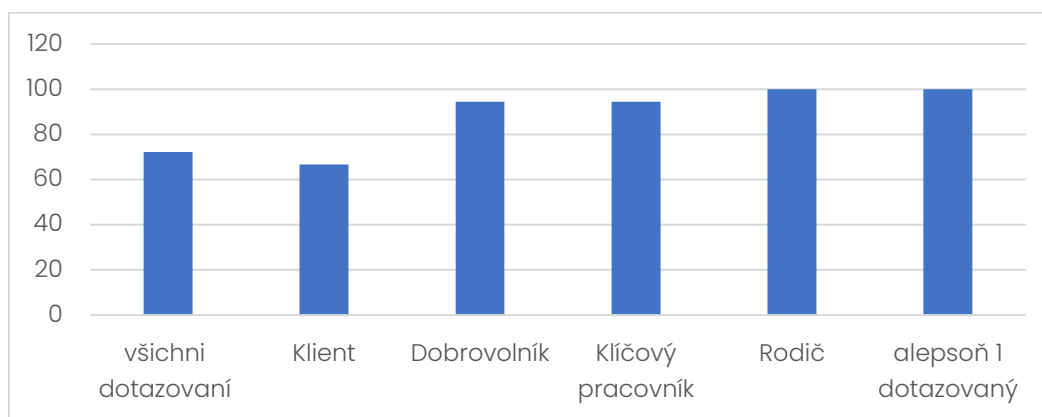
V rámci klientské spolupráce jsme v kontaktu s OSPOD P 3

Kvalitativní ukazatele:

- U zapojeného klienta ve vztahu s dobrovolníkem alespoň půl roku dojde k posunu v následujících oblastech:**

název kompetence		popis projevu chování/myšlení
praktické dovednosti		posun v schopnosti něco zorganizovat, zařídit, vyjednat, zapojovat se do programu schůzek; posun v orientaci po Praze, v MHD nebo v časové orientaci; posun v aktivním trávení volného času mimo schůzky s dobrovolníkem
psychosociální dovednosti	vztah k druhému	Posun v respektu vůči druhé osobě, v projevech slušného chování a seberegulaci (schopnost omluvit se, zmírnění projevů agrese, vulgarity, manipulace) respektování tempa, přání, potřeb, hranic a názorů druhého; posun v projevech zájmu o druhou osobu - dotazování se; zlepšení vztahu s kamarády
	vztah k sobě samému	posun ve vnímání sebe sama; posun v sebevědomí; posun ve schopnosti samostatně se rozhodovat a přijímat zodpovědnost za svá rozhodnutí; posun v sebereflexi; posun v osamostatnění se od rodičů; zmírnění nežádoucího chování vůči sobě samému (sebepoškozování, vysoká očekávání od sebe sama, poruchy příjmu potravy, experimentování s návykovými látkami, nezdravé užívání sociálních sítí)
	kommunikace	posun ve schopnosti vyjádřit se, formulovat své názory, potřeby; rozmluvení se, posun ve schopnosti začít téma; posun ve schopnosti reagovat na druhého a vést dialog

64% klientů bylo v roce 2022 zapojeno do mentoringového vztahu min. půl roku a dotazování vnímali posuny u % klientů následovně:

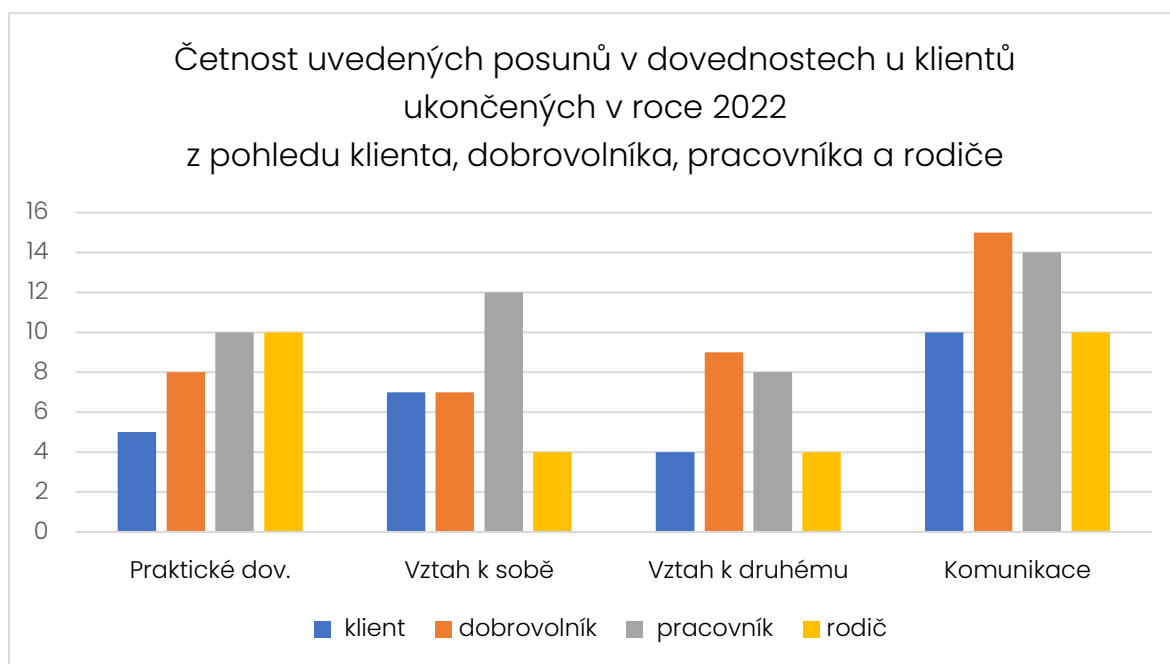
Pro klienta samotného je velmi těžké reflektovat posun u sebe sama, nejvíce zachytí klienti posun v komunikaci s druhými lidmi, ostatní oblasti zachytí spíše ostatní dotazovaní, proto je sebehodnocení klientů nižší.

Praktické dov.	33
Vztah k sobě	30
Vztah k druhému	25
Kommunikace	49

Z četnosti uváděných posunů u všech zapojených klientů bez ohledu na délku vztahu vyplývá, že **nejvíce vnímali dotazovaní posuny ve schopnosti komunikace a v praktických dovednostech - díky mentoringu se mladí lidé dostali ven, museli si začít plánovat a**

organizovat svůj čas, komunikovat s lidmi - někam dojet, něco objednat apod. Tyto oblasti se ale zároveň také zejména klientům dobře hodnotí – často je sami reflektují.

Velký nárůst oproti loňskému roku jsme zaznamenali zejména v četnosti vnímání posunu **ve vztahu k sobě samému**, které vnímal nejvíce klíčový pracovník, což připisujeme **dlouhému pozitivnímu vlivu mentoringového programu na sebevědomí klienta a vnímání vlastní sebehodnoty**. Naopak vztah k druhým lidem zaznamenal oproti loňskému roku propad a to zejména v sebehodnocení u klientů – je evidentní, že dopad izolace na mladé lidi stále přetrvává, že se stále cítí osamělí a je pro ně velmi náročné znovu navazovat vrstevnické vztahy.

1. Kromě konkrétních posunů v dovednostech docházelo díky zapojení klienta v programu k následujícímu:
  - **Byl vytvořen bezpečný prostor pro rozvoj zdravého vztahu s dobrovolníkem, v rámci kterého mohli klienti zažít přijetí, podporu, důvěru, otevřenost, možnost dělat chyby a poučit se z nich a napravovat je (způsob řešení konfliktních situací či problémů) – dochází tak ke korekci citové vazby (teorie attachmentu)** Klienti často pocházejí z prostředí, kde si museli vytvořit stereotypní vzorce reagování, které ovlivňují jejich schopnost navazovat a udržet si zdravý vztah. Okolí na tyto vzorce chování často reaguje odmítnutím či obranou.
  - **Klienti poznali nové alternativy trávení volného času.** Tím, že spolu dvojice tráví čas aktivně, dochází k rozšiřování obzorů, klienti pak na stejná místa, kde byli s dobrovolníkem, berou třeba své rodiče nebo kamarády. Pozitivní vliv na socializaci má také to, že mezi kamarády mají o čem vyprávět – mají zajímavý zážitek.
  - **Klienti se lépe zorientovali v nabídce škola a na trhu práce, i v kontaktu s institucemi** Pokud je to potřeba klienta, dvojice spolu vyhledávají a navštěvují dny otevřených dveří, nebo vyhledávají v inzerátech brigádu, píšší životopis apod.

- **Byla podporována síť spolupracujících organizací a odborníků**

Jsme součástí odborné sítě organizací a institucí, které spolu vzájemně spolupracují. Patří mezi ně OSPOD, školní psychologové, terapeuti, psychiatři, ostatní neziskové organizace, instituce náhradní rodinné péče.

3. Udržitelnost programu a přínos pro Prahu 3 - zhodnocení:

Program Ve dvou se to lépe táhne je jedním ze tří programů práce s dětmi, mládeží a rodinami v organizaci Lata, programy jsou navzájem dostupné, v případě potřeby může klient čerpat více podpory.

Více jak polovina klientů přichází do programu z vlastní iniciativy 25% nebo na doporučení psychologa, psychiatra či pedagoga 33%. Program tak zachytává mládež a rodiny ještě dříve než problémy v rodině vygradují a rodina je nucena řešit situaci pomocí systému sociálních služeb. Druhá polovina klientů naopak přichází na doporučení jiných NO, OSPOD, výchovných či pobytových zařízení. V tomto případě se ukazuje, že program je velmi vhodným doplňkem těchto služeb, protože mladým klientům poskytuje na rozdíl od ostatních pohled a podporu vrstevníka ne „dospěláka, který radí, co bych měl a neměl“, jak to často vnímají mladí lidé v dospívání. Efekt programu je postaven na navázání vrstevnického vztahu založeného na důvěře a respektu, které jsou v období dospívání vůči rodičům a autoritám problematické.

Praha 10.1. 2023